

„Tanyavilág 2020”

konferencia **2015. március 11 – 12.**

Gárdonyi Géza Művelődési
Ház, **Szentkirály**

Helyi termékek gazdasági szerepe a tanyákon

Szabadkai Andrea

MIS-ÖKO Kft.

Kisléptékű Termékelőállítók és Szolgáltatók Országos
Érdekképviselőinek Egyesülete

www.kisleptek.hu

30/7688718 kisleptek@gmail.com

Helyi termék - EU útmutatók

A Régiók Bizottsága előzetes véleménye – Helyi élelmiszer-rendszerek (2011/C 104/01)

- A helyi élelmiszertermékeket:
 1. helyben (a régióban) termelik;
 2. a helyi/regionális **vidékfejlesztési** stratégiát **támogató tényező**ként kell felfogni;
 3. a lehető legrövidebb úton juttatják el a fogyasztóhoz;
 4. a láncot legfeljebb
 - a) a termelő vagy a helyi termelőszervezet,
 - b) a kínálat és a kereslet összehangolásáért felelős fél, avagy felek szövetsége,
 - c) a fogyasztó alkothatja;
 5. nem értékesíthetik egy kiskereskedelmi lánc központi felvásárlási osztályának

COM(2013) 866 – A helyi termelésre és a közvetlen értékesítésekre vonatkozó címkézési rendszerről {SWD(2013) 501}

- „helyi termelés”: mezőgazdasági termékek és élelmiszerek előállítása azoknak az előállítás helye szerinti gazdasághoz ésszerűen közel **elhelyezkedő** területeken történő értékesítése céljából; (20 km–100 km között változik). Figyelembe véve a „helyi” fogalmának sokféle értelmezését alapvetően a **fogyasztó dönti el, hogy a termék „helyi”**

Hozzájárul

- **Környezet fenntarthatóság** (víz, föld..)
- **Munka - megélhetés**
- Szállítás csökkenés (üvegházhatás csökken)
- A minőségi, magas beltartalmú helyi termékek egészségünket is megóvják
- Biodiverzitás
- Klímavédelem
- Társadalmi megbecsülés, önértékelés
- **Helyi közösség** építés

Fogyasztás - Kutatások, statisztikák

Dr. Szakály Zoltán; Pallóné Dr. Kisérdi Imola; Dr. Nábrádi András: „Marketing a hagyományos és Tájjellegű Élelmiszerek Piacán” és **Polereczki Zsolt** és Dr. Szakály Zoltán (**Kaposvári Egyetem** – Gazdaságtudományi Kar, Marketing és Kereskedelem Tanszék) „Helyi termékek értékesítésének marketing jellemzői, különös tekintettel a kiskereskedelem elvárásaira” előadás anyagban bemutatott kutatási eredmények szerint:

Mit jelent a magyar élelmiszer fogalom a fogyasztó számára? kérdésre a következő válaszok születtek:

- **Magyar tulajdonú** cég gyártja Magyarországon (91,5%);
- **Magyar alapanyagból** készül az élelmiszer (90,5%);
- Hagyományos magyar recept alapján készül (83,9%);
- Magyar munkaerő állítja elő (83,5%).

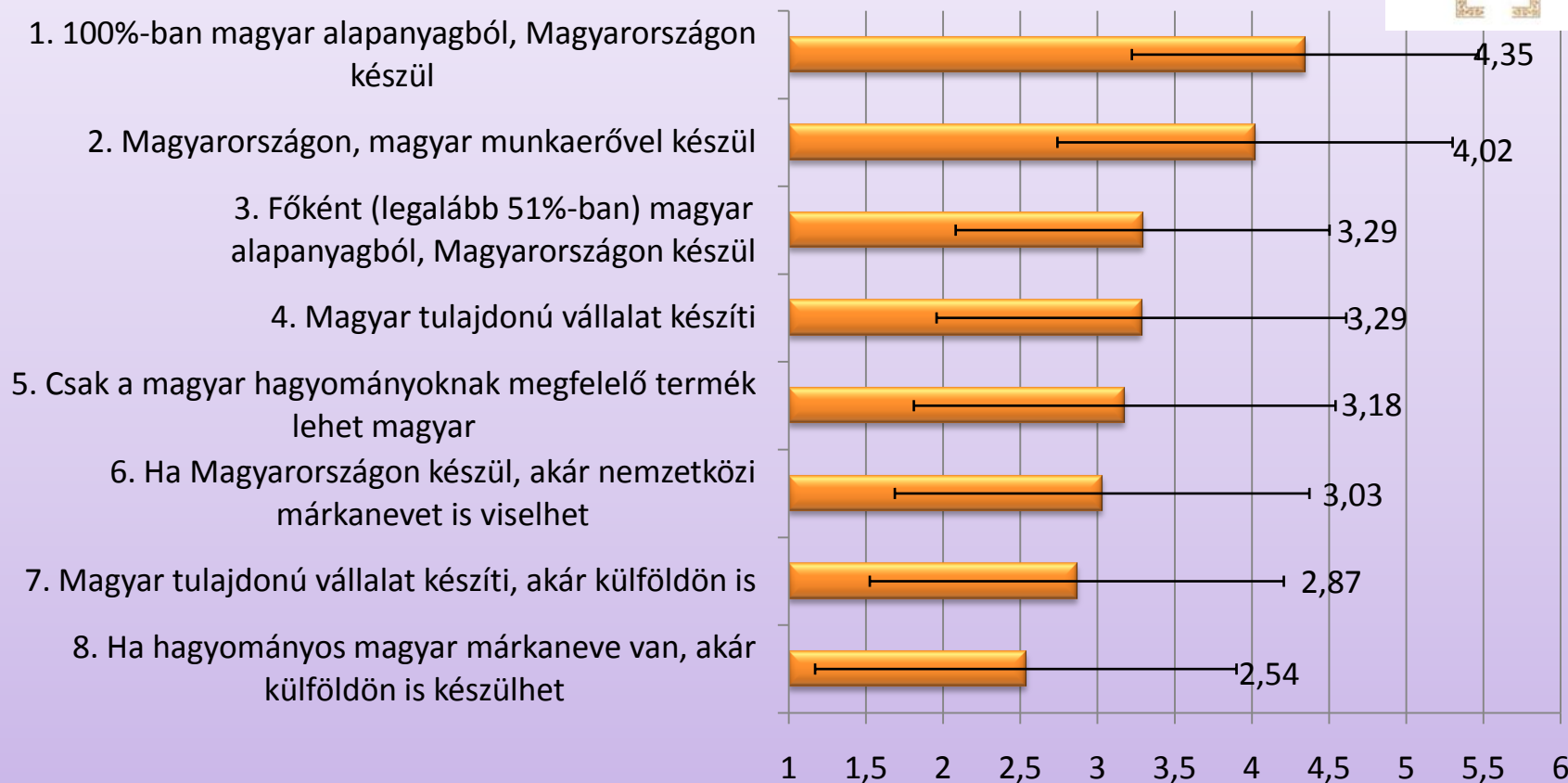
A fogyasztók 50,5%-a nem tudja megkülönböztetni a hazai terméket az importtól.

A fogyasztóknak csak 35%-a rendszeres hazai termék vásárló!

Magyar terméket vásárol a külföldivel szemben:

- **AZONOS FOGYASZTÓI ÁR ESETÉN: 76, 8%**
- Ha a MAGYAR TÖBBE KERÜL: **25,3%**
- Ha a MAGYAR TÖBBE KERÜL, de védjegy tanúsítja, a MAGYAR EREDETET: 31,2 %

Ön szerint mi számít magyar terméknek?

A kutatási eredmények csak a forrás megjelölésével használhatóak fel.:

Kasza Gyula – Bódi Barbara (2012): Élelmiszerlánc-felügyelet 2012 – kutatási beszámoló

A szerzők elérhetősége: Dr. Kasza Gyula, T: 06-20/4548 418

e-mail: gyula.kasza@uni-corvinus.hu

Helyi, TANYASI

Alapanyag vagy hozzáadott érték?

Piacképes terméket? (olcsó, egészséges?, ...)

Munka
(költséghatékonyság?, megélhetés?, szabadidő?, ...)

Helyi értékesítés

Költségek (energia, logisztika, utazás...)

Vásárlóerő ↔ Termelői megélhetés

Segély, szociális sféra
↔ Piac

Helyi?

- KÉZMŰVES
- Bőr, csont,
- Parafin
- Festék
- Cérna, fonal, kelme
- Fűzfa vessző

- ÉLELMISZER alapanyag
- Chili
- Citrom
- Dinnye
- Hazai nemesítés
- Őshonos

- ÉTEL
- Rizs
- Bors
- Olivaolaj
- Holland sertés
- Német marhahús

**Minőségi táplálás,
természetes ütemben.**

Táplálékuk 60% kukorica,
és 100%-ban növényi
eredetű, nevelési idejük 81
nap.

**Valódi szabadtartás,
ideális környezetben.**

A csirkék egy 1 hektáros
szabad kifutó területen
élnek a friss levegőn

**Magyar termék hazai
termelőktől**

A Tanyasi Csirke egy
100%-ban magyar
tulajdonú, családi
vállalkozás.

**Minden fázisban
ellenőrizhető nevelés.**

A címkén lévő sorszám
alapján minden csirke élete
nyomon követhető.

Választás

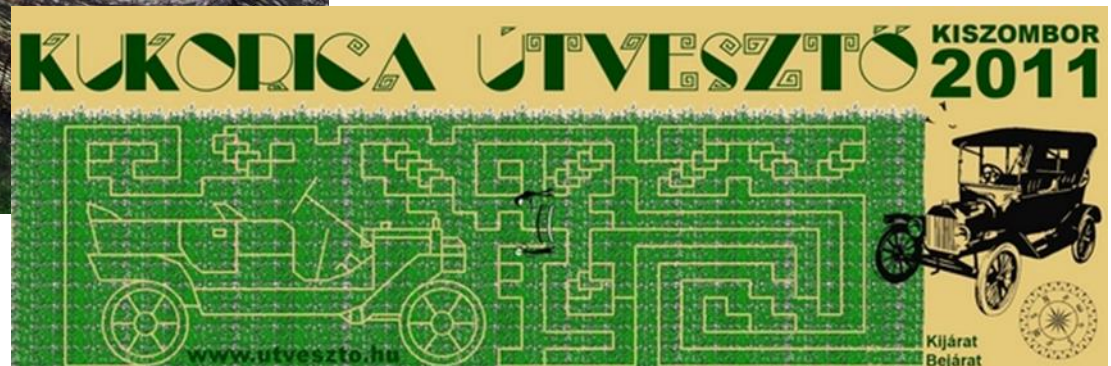
Ez ám az élet...

www.falusiudules-ausztriaban.hu

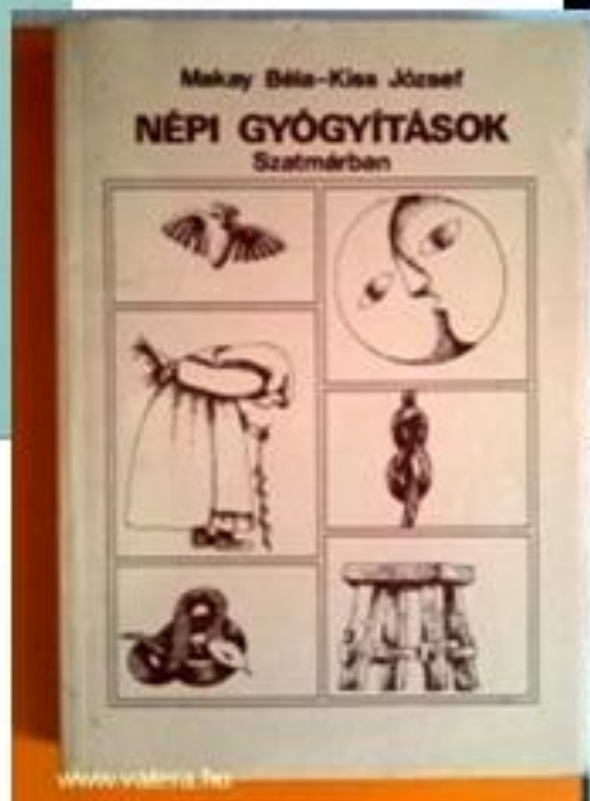
Komplex gazdaság...

Helyi termékek

Legendák

Francia minta

- A gyógytea megnevezés legális!
- Nincs laborvizsgálati kötelelem,
- Nincs szakképzettség kötelelem

Címke fordítás:

- Tea
A máj barátja.
Aztán a tartalma: 6 különböző növény
2013-as gyűjtes.
Biológiai természetst igazolta az ottani szervezet.

Elkészítés: forráza le vízzel.

Feltüntetés miatt:

Aromas és gyógynövények: termelő-gyűjtő

Marie Bxx. Puycelcie

Ösztönzők

Györköny: „A szőlő 7 évig adómentes.” 490 lakóház és 310 présház.

Hajós: „jelentős adókedvezménnyel ösztönözte az új lakókat a szőlőtermesztésre.”

„**Háztáji**” a szövetkezet (TSZ) **köteles volt felvásárolni** az összes megtermelt árut, még akkor is, ha az rosszminőségű volt.

- A TSZ-k előre meghatározott **fix árral** vették át a kistermelők áruit, így a kisgazdák tudtak előre kalkulálni.
- a háztájiban eltöltött munkaidő, **munkanap-jóváírás** formájában beszámításra került a szövetkezeti munkanapok közé.
- szövetkezetek a **felmerülő költségeket évközben meghiteleztek** és az csak az év végi elszámolás során került levonásra.
- Az állam aktív támogatása **adókedvezmények** formájában. 3 fajta adót fizettek; a föld, a lótartás, és az árbevétel után. **Gazdaságuk árbevétele 150 000 Ft-ig adómentes volt**, továbbá családtagok után 15 000 Ft, míg az eltartott után 30 000 Ft plusz adókedvezmény egészített ki. A spekuláció elkerülése végett **az idegen munkaerő után 30% többlet adót** voltak kötelesek fizetni. Bizonyos termékek esetében az állam által nyújtott **felárat** kaptak. A sertést tartók 3 éves szerződés esetén az első évben 0,5, a második évben 1, míg a harmadik évben 1,5 Ft felárat kaptak az államtól kilónként. Létezett a sertés nevelés esetében a darabszám utáni támogatás is. Ismereteink szerint **jövedelemadó csak 1988 óta van**, előtte jövedelem típusú adóztatás nem volt. **A háztáji gazdálkodás utáni forgalmazás után a nagyüzemek kaptak fogyasztói árkiegészítést amit esetenként megoszthattak.** A magángazdálkodók **nyugdíj évet szerezhettek** ha a helyi tanácsnak havi 400 Ft nyugdíjárulékot megfizettek. A 150 000 Ft adómentesség anno azt jelentette, hogy **1975-ben** a http://www.ksh.hu/docs/hun/xstadat/xstadat_hosszu/h_qli001.html **KSH szerint 3018 Ft volt az átlag alkalmazotti kereset**, s ez azt jelenti hogy **átlagkeresetnek megfelelő bevétel 50 hónapig adómentes volt...** (Forrás: Bognár Attila, 2009 OTDK)

CIVILEK- NGM

- ösztönzők illessék meg azokat a magas hozzáadott értékű termékeket és szolgáltatásokat előállítókat, akik országos szakmai szervezetek tagjai, **nemzeti, nemzetközi tanúsító védjegyek jogos használói**
- terjesszék ki az **őstermelői** tevékenységeket azon **kiegészítő tevékenységekre**, így a falusi és agroturizmusra, kézműipari **tevékenysége**re, amelyeket a családi gazdaságok számára, közös őstermelői igazolvánnyal, kiegészítő tevékenységként az 1994. évi LV. Tv. (Földtörvény) megenged.
- „E felvetéssel általánosságban egyet értünk. Várjuk további konkrét javaslataikat.”
- „Ez elsősorban agrár szakmapolitikai megfontolásokat igényel.”

Östermelő, kistermelő

Kivétel: FELÍR, Vendéglátó ipar, minimálbér járulék, Népegészségügyi termékadó...

Jog:

SZJA TRV. II. MELLÉKLET PL.

A), B) Növény, állati termékek

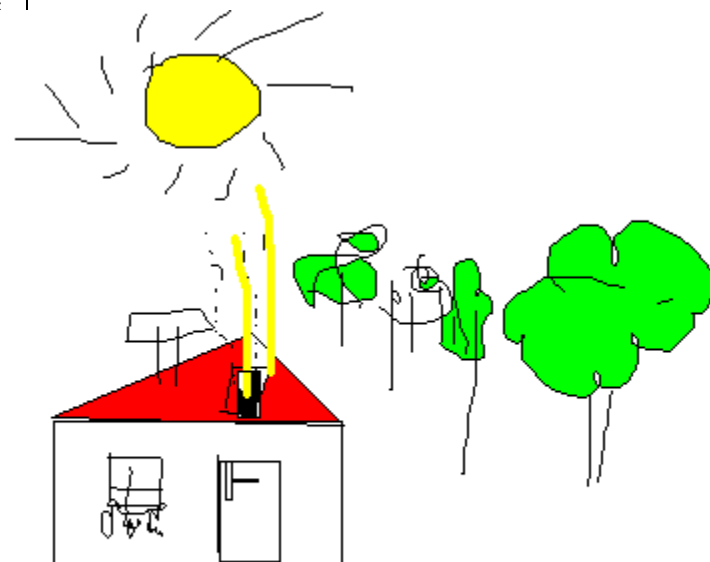
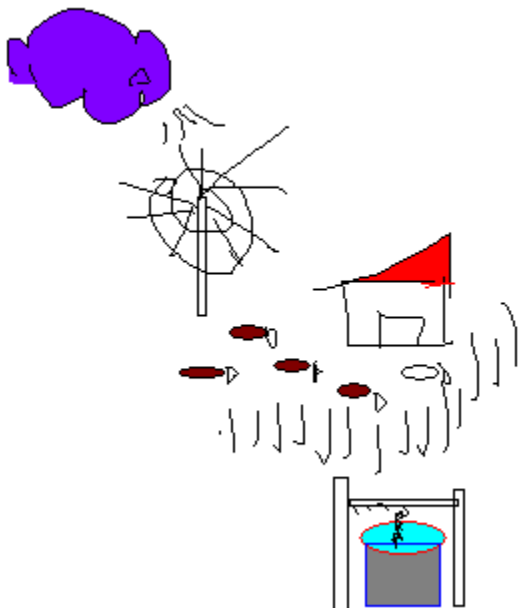
- Tej és tejipari termék
- Természetes méz, propolisz, virágpó, nyers méhviasz
- Díszítés vagy csokorkészítés céljára szolgáló vágott virág, növény
- Zöldségfélék, étkezésre alkalmas gyökerek és gumók, Gyümölcs és dió frissen, hűtve, fagyasztva, ideiglenesen tartósítva vagy szárítva, továbbá tisztított, koptatott, hámozott, darabolt, csumázott zöldség, burgonya, feldolgozott (véglegesen tartósított vagy konzervált, illetve közvetlenül fogyasztható) zöldség, gyümölcs és dió
- Fűszernövények és fűszerek, hazai gyógynövények
- Szőlőbor, szőlőmust
- saját gazdaságban termelt gyümölcs felhasználásával bérfőzés keretében történő párlatkészítés

C) Tevékenységek

3. A külön jogszabályban meghatározott kistermelői élelmiszer-termelés, előállítás és értékesítés

	1995. évi CXVII. törvény (SZJA)	2007. évi CXXVII. Törvény (ÁFA)	2013. évi CXXII. Törvény (Földforg. trv.)	52/2010 FVM rendelet (kistermelői)
--	---------------------------------	---------------------------------	---	------------------------------------

nem mezőgazdasági tevékenység	a.) Gomba termesztve, feldolgozva b.) állati termékek feldolgozva nem kistermelő által c.) <u>mezőgazdasági szolgáltatás</u> d.) <u>kiegészítő tevékenység</u> (turisztikai szolgáltatás, e.) tej/ zsiradék alapú <u>szappan</u>, f.) kézműves termék g.) Gyümölcsbor, mézbor h.) szociális farm szolgáltatás	a.) Gomba termelése, gyűjtése, feldolgozása b.) kistermelői ételkészítési szolgáltatás c.) Turisztikai szolgáltatás d.) Minden termék-előállítás ami nem saját vállalkozás helyén végez el az előállító e.) szociális farm szolgáltatás	a.) kiegészítő tevékenység, így az élelmiszer feldolgozás, szolgáltatások, kézművesség, turizmus ha gazdálkodással nem együttes tevékenység. b.) szociális farm szolgáltatás	a.) Falusi szállás szolgáltatás b.) Kézműv es tárgykészítő és bemutató tevékenység c.) Falusi szokások /turisztikai rendezvény lebonyolítás d.) szociális farm szolgáltatás
-------------------------------	--	---	---	---

www.kisleptek.hu

